

[Korsgaard.]

vil altid kunne sige: De kunde have betalt mere. Ja, for saa vidt de overhovedet har mere Formue, kunde de naturligvis have betalt mere; men hvem garanterer for, at Domstolene vilde have givet Medhold i, at de havde større Erstatningspligt end den, de allerede har svaret til. Netop det laa jo bagved Overenskomsten, at man troede, man havde faaet det, man i Virkeligheden kunde faa ad retslig Vej. Naar Forholdet er det, forekommer det mig, at man har taget alt, hvad man i Virkeligheden havde Ret til, og saa maa den Sag for saa vidt være ude af Verden.

Saa kommer da de andre: Spillerne, Svindlerne — jeg ved ikke, hvad det er for nogle forfærdelige Mennesker. Hvem er disse andre? Hvem af dem har Penge? Jeg tror næsten ingen. De, der spillede under Krigen og levede af at spille — jeg tror, at man som almindelig gældende Regel kan sige, at de er færdige. Saa er der selvfølgelig andre Rigmænd, som paa legitim Maade har tjent deres Penge, men for øvrigt — det at spekulere er jo heller ikke illegitimt; men skulde det da i særlig Grad straffes, fordi Landmandsbanken bryder sammen?

Hvad betyder det, at Folk tør risikere noget? Det betyder naturligvis paa den ene Side, at de haaber at tjene Penge. Men hvad betyder det paa den anden Side? Ja, Regelen er den: der kan ikke tjenes Penge, uden at der sættes Virksomheder i Gang, og Virksomheder sat i Gang, det er Risiko for dem, der sætter dem i Gang, *muligen* ogsaa Gevinst, men *sikkert*, saa længe Virksomheden gaar, Arbejde til dem, der er beskæftiget i Virksomheden.

Derfor forekommer det mig ogsaa, at naar en socialdemokratisk Fører her staar op og ensidigt peger paa de uheldige Sider, der har været ved Stillingen derved, at der er gaaet Penge tabt, saa skulde han ogsaa nævne, bl. a. i Sandhedens Interesse — Sandheden har jo ogsaa sin Interesse af og til —, at det vel ogsaa har medført en ikke helt ubetydelig Beskæftigelse, fordi det ene nu en Gang hænger sammen med det andet.

Men altsaa, alt taget i Betragtning tror jeg, man har Lov til at sige, at den paa et efter min Mening ganske forfærdende Grundlag opbyggede Argumentation for, at visse Mennesker fremfor andre skulde have Pligt til at dække Landmandsbankens Tab, savner ethvert rimeligt Grundlag. Men Pengene skulde altsaa skaffes, eller man troede i hvert Fald, at de skulde skaffes — det er jo lige til —, og derfor skrev man altsaa en

Lov, som gjorde det til Pligt for Regeringen at fremsætte Forslag om at skaffe Pengene, og Forslag af den Art blev jo, som ogsaa den højtærede Finansminister sagde, fremsat. (*Staauning*: Nej). Ja, jeg ved ikke rettere end, at der blev fremsat to Lovforslag, der, hvis de var blevet vedtaget, vilde have givet 9 Mill. Kr. (*Afbrydelse af Staauning*). Ja, jeg ved ikke bedre, men det ærede Medlem Hr. Stauning kan maaske oplyse mig om, at dette er fuldstændig forkert, men jeg kan ikke se rettere end, at hvis Lovforslagene om de 9 Mill. Kr., som Finansministeren sagde, var blevet vedtaget, og man paa den anden Side havde forhindret, at disse Penge atter var gaaet ud af Statskassen, vilde Følgen være blevet, at vi havde haft 9 Mill. Kr. til aarlig Afskrivning paa Statsgælden. Jeg ved ikke bedre, men det er maaske Mangel paa Forstand, der her gør sig gældende, eller maaske er det de Herrer, der mangler Forstand.

Jeg maa altsaa hævde, at Lovens Paabud er sket Fyldest. Saa viste det sig jo imidlertid glædeligvis, at man ingen Brug havde for Pengene, og Folketingets Flertal vedtog jo for et Øjeblik siden, lykkeligt og vel, at skille os af med 6½ Mill. Kr., som vi efter min Mening kunde have brugt langt fornuftigere, end Tilfældet nu bliver; men det er jo sket blandt andet ogsaa med det ærede Medlems Partis fulde Billigelse. Jeg maa altsaa hævde, at det, som man har paabudt Regeringen i Forbindelse med Landmandsbankloven, nemlig at skaffe Penge, er sket Fyldest.

Nu ligger der altsaa her et Lovforslag paa Tingets Bord, og at man af det, jeg har udtalt, vil forstaa, at jeg anser det Grundlag, hvorpaa man har fremsat det, for ganske urimeligt, er lige til. Men selv om man har startet paa et urimeligt Grundlag, kan der jo godt komme noget fornuftigt ud af en Ting. Det er ingenlunde helt umuligt, selv om man jo siger, at Starten er en meget væsentlig Del af et Foretagendes Historie.

Nu siges der jo, at den Formuelov, om jeg maa kalde den saa, som vi vedtog i December 1927, skulde vi se snarest muligt at komme af med igen. Dertil vil jeg sige, at den Formuelov synes jeg ganske vist ikke i alle Henseender er saa fortrinlig, at jeg slet ikke mener, der kunde være Tale om nogen bedre — saaledes maa min Stilling ikke forstaaes —, men paa den anden Side er der givet visse Løfter i denne Lov, som jeg ikke mener man har moralsk Ret til at slaa en Streg over saadan lige med det samme.

Jeg mener saaledes ikke, at man, naar man den ene Dag har vedtaget en Lov